

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. * Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre 2 kor. * Egyes szám ára 16 fill.
TELEFONSZÁM: 84.

Felolós szerkesztő:
DR. BÓHM ALADÁR.

Megjelenik minden **csütörtökön**
Szerkesztőség: **Pötteca 103 sz.** * Kiadóhivatal: **Pötteca 86. sz.**
Hirdetéseket felvesz a „Pannonia” nyomda-vállalat.

A városi takarékpénztár.

A városi takarékpénztár létesítésének eszméje a mi városunkban is felbukkant. Egyelőre csak félénken, szerényen, bizonytalanul kér bebocsájtást ez az eszme a közérdekű eszmék és intézmények hét lakattal elzárt kapuján, riadva lapul meg ez az eszme ellenségeinek kegyetlenül hideg, udvariatlan, sőt egyenesen brutális fogadtatása miatt, de hovatovább erélyesebben, bátrabban fog fellépni és előbb-utóbb diadalt aratni is.

Kassa városa legközelebb foglalkozni fog a városi takarékpénztár eszméje megvalósításának kérdésével. Ott az első hatalmas impulzust Kossuth Lajos városi tanácsos indítványa adta meg, aki konkrét indítvánnyal lépett a városi tanács elé, kérve e fontos kérdés előkészítése céljából a tanács kebeléből választott szűkebb bizottság megbízását. Indítványának megokolása olyan, hogy a mi eperjesi közviszonyainkra is szóról-szóra ráillik:

Az elmúlt évek szomorú tapasztalatai, a városunk hiteligényeinek kielégítése körül tapasztalt indokolatlan nehézségek, a városi házipénztár állandó fizetőképességének kérdése s a helyi pénz és hitelviszonyok polgáraink javára szolgáló irányításának régen érzett szüksége köteleességünké teszik az ez irányban megkivántató módoknak és eszközöknek első sorban a külföldön oly annyira bevált és közszükséglet pótló „Városi Takarékpénztár” létesítésének a megfontolását.

A városi tanács a bizottságot ki is küldte. Erélyesen felkarolták az eszmét a szomszédvárosban. Mi történik azonban Eperjesen ezen közérdekű intézmény megvalósíthatásának érdekében? Egyelőre semmi figyelemre méltó mozgalom nem mutatkozik. Megjelent egy újságcikk a másik helybeli hirlap hasábjain. A „Felvidéki Hirlap” egy cikkében pedig a cikkíró ezen közintézmény ellen nyilatkozott. Jól tudja e sorok írója, hogy ezen utóbb említett cikk nem képviselte a Felv. Hirlap véleményét, csupán a községi takarékpénztár elleneseinek nézetét.

A város hiteligényeinek kielégítése körül tapasztalt indokolatlan nehézségek is kell, hogy azt a jó hatást eredményezzék, hogy kényszerítsék a tanács arra az egyedül helyes utra, melyen a miveltebb nyugati országban számtalan és idehaza is már néhány kisebb-nagyobb város és község a helyi közgazdasági élet egyik főerejét, a községi jövedelmeket a polgárság megterhelhetése nélkül való szaporításának legbiztosabb forrását találta. Az Osztrák Magyar Bank most megjelent évi jelentésében a bank közgyűlését képező tagok között nem kevesebb, mint százhatvankét osztrák városi és községi takarék-

pénztár van felsorolva, melyek mind részvényesei az országos jegybanknak, a mi egyik legjobb bizonyítéka ezen pénztárak kitérő prosperitásának.

A városi Takarékpénztár megvalósulásáig még igen hosszú, fáradságos út van; még sok nehézséget kell leküzdeni, a rögös útból sok akadályt fog kelleni eltakarítani, melyeket leginkább az ügynek különböző érdekből való ellenzői fognak eléje gurítani, azért tudjuk, hogy nem lehet ezt máról holnapra megcsinálni. Egy ily intézmény létesítése körül nagy szakavatottsággal kell eljárni, mert nem elég, hogy létesüljön a Takarékpénztár, hanem kell, hogy az oly alapon, oly szervezettel jöjjön létre, hogy annak eredményes működése előre biztosítva legyen. A Városi Takarékpénztár felállításának és prosperitásának anyagi oldala nem okozhat nagy nehézségeket. A helybeli pénztáraknál sok-sok millió korona takaréketét van elhelyezve, mely a város és környéke lakosságának megtakarított pénze és melynek jó része feltétlenül a legnagyobb biztonságot nyújtó Városi Takarékpénztárba fog vándorolni.

A városi árvaszék maga kerek két millió korona árvavagyont kezel, melynek nagyobb része a helybeli intézetekben van gyümölcsözőleg elhelyezve.

Nehézségek egyáltalán és legfeljebb csak azon érdekeltég részéről merülhetnek fel, melyet más intézetekhez való kapcsoltság az üdvös eszme megvalósítása ellen fog támasztani.

Bizzunk abban, hogy a polgármester, a tanács és a városi közgyűlés elfogulatlan tagjai teljes erélyvel, meleg lelkesedéssel karolják fel azt a fontos ügyet, mely városunk egész jövőjére kiszámíthatlan kihatással bír.

Mi ösmerünk a városi tanács tagjai között egy-két olyan férfit, kiből van akaratere, alkotási vágy és lelkesedés a helyes és üdvös közérdekű eszmék iránt. Ez vagy ezek hivatvák az eszme megvalósítása érdekében az első mozgalom megindítására!!

Fürdőinkről.

Nekünk nincsenek világhírű műkinészeink, a melyek az idegent arra készítenék, hogy eljöjjön hozzánk gyönyörködni. Nincsen gyári iparunk, nincsen világkereskedelmünk, mely az idegenek hozzánk özönlését tenné szükségessé. Iskoláink nincsenek, a hol a külföldi többet tanulhat, mint idehaza.

A mi idegenforgalmunk emelésének csak egy biztos bázisa van, az, a melyet a természet adott ennek az országnak: gyönyörű szép hegyeink, erdeink és tavaink. Magyarország természeti szépségeinek nincsen párja ezen a világon. Hegyeink nem oly fölségesen zordonak, mint Svájcé, ligeteink nem oly kiesek, mint a Rivieráé, de szépek, vonzóak, kellőmosok, egészségesek és a mi igen fontos manapság — olesók. A kényelmes és gyors

magyar államvasutak elröpitenek mindenhol, a hol szép vidék van, a lakosság tisztességtudó és becsületes, az élet jó. Szóval meg van minden kvalifikációja ennek az országnak ahhoz, hogy az idegenek fölkeressék azért, hogy gyönyörködjenek a természet szépségeiben és pihenjenek.

S a külföldiek még sem jönnek. Idegenforgalmunk oly csekély hogy szegény bevallani. Mig Olasz-, Német-, Franciaország, sőt Spanyolország lakosságának egy tekintélyes része él abból, a mit az idegenforgalom jövedelmez, addig nálunk elenyészően csekély összegű zsurgorodik az idegenforgalom hasznára.

Hogy még nagyobb legyen a keserűség, itt vannak a mi gyönyörű szép gyógyító és üdülő fürdőhelyeink. Nincs Európában az az ország, melynek annyi gyógyerejű ásványvize lenne, mint Magyarországnak. Buda, Pöstyén, Szliács, T.-Tep-litz stb. gyógyfürdők csodákat művelnek évente a betegek százaival. Szakértők konstatálták már számtalanszor, hogy a mire kárlsbadi franzensbadi vagy marienbadi vizek képesek, arra a mi vizeink is alkalmasak és Balatonfüred, Tátrafüred, Csorbató, Borszék, Herkulesfürdő, Gyertyán-liget és a többi fürdőhely természeti szépség dolgában semmilyen sem áll mögötte a külföld divatos fürdőhelyeinek. Nem mondjuk, hogy nincs forgalma a magyar fürdőhelyeknek, de oly elenyészően csekély ahhoz képest, a milyenre jussuk van, hogy az szinte neveléses.

Okát e pangásnak nem kell mesze keresni; a magyar közönségben. Ez a közönség, mint mindenben, a nyári fürdőzés dolgában is fölébe helyezi a külföldit a hazainál. A főváros és a vidék tehetősebb elemei egyaránt Svájcban, Tirolban, a Rivierán és tengerparti fürdőkben nyaralnak, fizetnek négyezer annyit mint a mit idehaza fizetnének, rázatják magukat napokon át a vonaton, csak azért, hogy elmondhassák, hogy divatos külföldi fürdőben töltötték a nyarat. Ha tehát mi sem pártoljuk a magunkét, miért pártolja ezt a külföld? Az angol, a francia, a német száz és száz magyar nyaralóval találkozik a fürdőhelyeken s méltán hiheti, hogy a vagyonos magyarok azért nem nyaralnak odahaza, mert nincsen hol. S ha szemükbe akad valami magyar fürdőhelynek a reklámja, nem törődnek vele, mert ők külföldön azt látják, hogy a magyarok, a kik bizonyára ismerik a magyar fürdők viszonyait, nem nyaralnak hazájukban, hanem a pénzüket idegennek között költik el.

A Magyar balneológiai kongresszusokban számtalan határozati javaslatot fogadtak el, mely e nagy baj orvoslására lenne hivatva. Akciót is indítottak, nem egyetlen, de minden törekvés kudarcot vall a magyar közönség külföldimadásán. A magyar fürdők propagandájával éppen ugy vagyunk, mint a magyar iparpártolással; a kinek pénze van rá, külföldi iparekiket vásárol.

Idegen forgalmunk s fürdőink pangása tehát egyaránt a magyar közönség nembánomságán és a tettekben nyilatkozó sovinizmus hiányán mulik. Ó, tudunk mi nagy magyarok, lángoló sovénok lenni, midőn dikieözni kell, de a mikor tettekre van szükség, árva és elhagyott Magyarországon a magyar ügy.

Ha a közönség megemberelné magát és néhány éven át következetesen magyar fürdőket látogatna, ezzel nemesen a fürdők ügyén lendítene, hanem megteremtené az idegenforgalmat is azáltal, hogy hire menne a külföldön a magyar fürdők forgalmának és szépségének.

Főutcánk „festői szépsége“.

Egy eperjesi kávéháztulajdonos kérvénnyel adott be Eperjes városa tanácsához, melyben a kávéháza előtt létesítendő kioszk felállításához a tanácstól az engedély megadását kérte. A tanács a kérelmet elutasította. Az elutasítás indokai — többek között — azt hozta fel, hogy egy ilyen „bóde“ a főtea „festői szépségét“ tönkretenné. Az ügy érdemi részével nem foglalkozunk e helyütt. Magánérdekről lévén szó, a nagy nyilvánosság elé nem tartozik az ügy érdemének vitatása. Amde fölülte érdekes és jellemző az idézett indok a városi előljárásgal gondolkodásmódjára, eszejárásiára. Minden városi polgárnak lokális hazafiságtól duzzadó keblét önérzettel és büszkeséggel tölti el az az örvendetes tapasztalat, hogy a városi tanács oly féltékenyen őrökdi a főtea „festői szépségének“ szepőlten megóvása fölött. Mi több! A polgári kebel már azon tényről is halhólyagszerűen duzzad, hogy a mi főutcánk — festői szépségű. No, lám-lám, ezt idáig nem is vettük olyan nagyon észre. Persze, nem vettük szorgosan szemügyre azokat az egyéb momentumokat, amelyek harmónikus összessége adja a festői szépség impressióját. Nem figyelted meg idáig, te eperjesi polgár, a főtea szekérutjának változatosságát, legföljebb akkor bukkantál erre az adatra, ha valamelyik kiálló maeszkaköven megbotolva, orrodra — bukkantál. Nem méltattad kellőképen azokat a kisedet pocolyákat, amelyek élénken tarkítják a főteza monoton perspektíváját és festői látományt nyújtanak. Indítványozzuk, a városi gázda utasíttassék, hogy ezekben a vízmedencékbe esetről-esetre aranyhalaeszkákat tegyen be, a haltenyésztés gazdasági érdekeinek fokozása, főleg azonban a főtea festői szépségének még hathatósabb emelése érdekében. Igen emelné a főtea festői szépségét, ha egynehány szemétdomb is a szekérút peremén elhelyeztetnék. Ez a pocolyakép festői voltának impozáns módon stilszerű keretet nyújtana. De pardon! Most jut eszünkbe, hogy ezek a piszokdombok már ott is diszelegnek a főteán. Az összesepert utcai szemetet ugyanis buckákba hordják össze, de az illetékes közeg ezeket el nem fuvaroztatja, hanem ott hagyja diszelegni. A piszokdombok esőndes nyugalmát azonban megirigyl a süvítő szél, felkavarja és szárnyaira kapja, újból szetszórja, vagy a sétáló közönség szeme közé sodorja, szóval port hint a hiszékeny közönség szemébe, mert e porról azt hiszi ez a közönség, hogy összeseperve van. Mi értjük e hanyagság böles hátterét, melyben a sociális eszmék modern gondolatvilága húzódik meg szerényen. Mert — munkát a népnek! Ha pedig az összesepert szemetet nyomban elfuvarozná, úgy nem lehetne az utcaseprő munkásokat oly sűrűn foglalkoztatni, mint mostanság, a jelenlegi állapot közepette. No, és ha ezek a piszokdombok elfuvaroztatnának, a főtea festői képe egy jellegzetes stafázstól fosztatnék meg. Már pedig a „sivár buckatető“ a főtea vadregényes külsejének egy igen fontos, elengedhetlen diszlete. Vagy nem?...

Uj életpálya a nők számára.

Állami gyermekmenhelyi telepfelügyelők.

A magyar állami gyermekvédelem, ez a külföld által ismételt mintaszerűnek elismert magyar intézmény hatalmas fejlődésében újabb fontos lépéshez jutott.

A magyar állam által idegen családban gondozott 45000 gyermek fölött eddig a felügyeletet a község orvosa mint telepörvos, a község társadalmából alakult telepbizottság és a központból kiküldött orvosok gyakorolták.

Mint hogy az ellenőrzés a családbani nevelés rendszerének főtenyezője, Andrassy Gyula gróf belügyminiszter elhatározta a községekben családknál elhelyezett gyermekek hatatosabb ellenőrzésre művelt osztályhoz tartozó nőket (főleg tanító s ovónőket) mint telepfelügyelőket alkalmazni.

A felügyelő a gondjaira bízott gyermekekkel egy faluban lakik. A szellemi és testi fejlődésére felügyel, sőt azt irányítja is.

Ügyel, hogy a nevelőszülei a gyermek szülője és ne mostoha szülője legyen. Mint hogy a telepfelügyelőnek kell, hogy a gyermek gondozásáról és escesemő táplálásáról és az állami gyermekvédelem szervezetéről tiszta és modern fogalmakkal birjon, Andrassy Gyula gróf elrendelte, hogy a telepfelügyelői állásra pályázók a budapesti állami gyermekmenhelyben elméleti és gyakorlati tanfolyamot tartoznak végezni, melynek sikeres befejezése adja me a képesítést ez állásra.

Ötven telepfelügyelői állást már az első tanfolyam befejezésével töltenek be.

A tanfolyamot a budapesti állami gyermekmenhely igazgatója és osztályos főorvosa dr. Szana Sándor vezeti.

Heti krónika.

Ijjasági tornaverseny.

Lesz itt Eperjesen

Mely elmaradt Pesten. Miért?

Tudni nem lehessen. —

Bátor íjak mérközése

Heves viadalban

Fog eldőlni a zöld gyepen

S majd véget ér dalban.

Egész város közönsége

Nézi majd a harcot

Figyelve a feszült izmot

S a hevülő arcot.

Jövedelme nemes cölü

Pálya fenntartása.

Melynek messze nagy vidéken

Bizonytal nincs mása.

Élményimel majd megírva

Jövő heli számban

A kritika nem akad meg

Seregő tollamban. . .

D.—k.

HIRES.

Dr. Fischer-Colbric

kassai megyés püspök fogadtatása.

A kassai egyházmegye fáradhatlan püspöke alig érkezett meg Szegedről, hol annyi fényvel és pompával fogadták s hol — mint Csernőh püspök segítője — több, mint tízezer embernek osztotta ki a bérmálás szentségét, már ismét híveit — s elsőnek az elejétől fogva megkedvelt eperjesi híveit látogatja meg. Innét folytatja azután hosszú apostoli körútját az előre megállapított sorrend szerint.

A szeretetreméltó egyházfejedelmet, ki a d. u. fél 6 órai vonattal érkezett, úgy a város közönsége, mint *kegyur* valamint a hitközség tekintélyes képviselője várta, — melyben vármegyénk főispánja, Semsey Boldizsár, a törvényészék elnöke, Uhlárik Mátyás, mint a hitközség világi elnöke s városunk kath. előkelőségei vettek részt. A város közönsége nevében Magyar József főjegyző, a hitközség nevében Zaborovszky Béla prépost plébános üdvözölték a Püspököt. Aztán megindult a hosszú kocsióra s a postapalotánál felállított igazán díszes s fiatal iparosainknak (Kaluzsa és Mátrai) jó izlését igazoló diadalíven át agk. székesegyház elé hajtottak. A székesegyházban a káptalan s a kath. hitközség nagy ünnepélyességgel fogadták a Püspököt. Kovaliczky Kornél praelatus nagyprépost klasszikus szép latin beszéddel üdvözölte a főpásztort, ki megköszönve a szíves fogadtatást rövid szentségimádás után a hatalmas kórus megható szép dallamai között apostoli áldását osztva ismét kocsira szállt s a menet ünnepélyes harangzúgás között kegyúri plébánia felé indult. Utjában a kir. kath. főgymn., az elemi fiúiskolák s az angoliskasszonyok növendékei állottak sorfalat. A plébánián a papság élén a prépost fogadta magas vendégét, ki csakhamar nagy ünnepélyesen — a nyugoti kapun — bevo-

nult a templomba, hol mély jelentőségű szertartások után a megyés Püspök a Mária kongregációba új tagokat vett fel, mely ünnepség esti 8 óráig tartott el. Este a prépost-plébános husz terítékű vacsorát adott melyre Kovaliczky Kornél praelatus nagyprépost, Semsey Boldizsár főispán, Uhlárik Mátyás hitk. elnök, Krayzell Aladár polgármester, Saly főkapitány, Magyar főjegyző stb. s a papság vettek részt.

Ma csütörtökön folyik le a bérmálás szentsége kiosztásának nagy ünnepsége s holnap, pénteken reggeli 7 óra tájban a megyés Püspök Bajor község felé folytatja útját.

Alakuló közgyűlés.

Folyó hó 2-án d. u. 3 órakor tartotta a Sárosvármegyei Takarékpénztár részvénytársaság alakuló közgyűlést a városba tanácssteremben.

A közgyűlés elnökül Hodobay Andor kano-nok, pápai praelatust választotta meg közfelkiáltással.

Elnök a jegyzőkönyv vezetésére dr. Ferbstein Károly, annak hitelesítésére ifj. Moliorisz Kálmán és dr. Vojtovich József részvényaláírókat kérte fel. Ennek megtörténte után elnök constatálja, hogy megjelent az alakuló közgyűlésen 61 részvényaláíró 339 saját és 141 idegen, összesen 480 részvény képviselőben 331 szavazattal, miért is a közgyűlést a törvény értelmében határozatköpesnek deklarálja.

Elnök a takarékpénztár megalakulásának történetét szép szavakkal eseteli, majd felhívja György Lajos alapítót, tegyen jelentést a részvényjegyzés eredményéről és az alaptőke biztosításáról. E jelentés szerint 293 aláíró 1359 részvényjegyzést eszközölt. Törleendő volt tehát 359 részvényjegyzés.

Az alapítók által elkészített alapszabálytervezetet a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés ezután egyhangulag elhatározza a Sárosvármegyei Takarékpénztár részvénytársaság megalakítását.

Roskoványi Miklós felolvasta az alapítók által az első három évre kinevezett igazgatóság tagjainak névsorát, mely szerint az első igazgatóság tagjai lettek: Hodobay Andor, Roskoványi Miklós, György Lajos, Ágoston Károly, Bohrandt Lajos, Gerő Mihály, Br. Gillány László, Engländer Adolf, Hartmann Emil, Moskovits Gyula és dr. Turkinyak Aladár.

A felügyelő bizottság tagjaivá egy évre Rác István, Ferderber Izsó, dr. Fuchs Lipót, Kassay István, és Klein Cornélt választotta meg.

A közgyűlés az alapítóknak a felmentvényt megadta, majd az elnök lelkes életetésével véget ért.

Ezt követőleg az intézet igazgatósága tartotta alakuló ülését és elnökül Hodobay Andort, alelnökül Roskoványi Miklóst és György Lajost választotta meg. Az intézet jogtanácsosává dr. Ferbstein Károly ügyvéd nevezetett ki.

— **Halálozások.** Tahy István, bártfai lakos, a bártfai kir. telekkönyvi hatóság vezetője, f. hó 9-én, 54 éves korában, Bártfán elhunyt. A haláleset megveszerte nagy és igaz részvétet keltett. Az elhunyt Bártfa társadalmi életében vezető szerepet játszott, közbeesülésben állott mindenütt, ahol ösmerték és mint hivatalnokot is kiváló szakképzettsége, kedves és szeretetreméltó modora folytán nem esupán hivatalnoktársai, de a nagyközönség is tisztelte és szerette. Évtizedeken át működött telekkönyvvezetői minőségben a bártfai telekkönyvi hatóság területén, szakkérdésekben egyenesen tekintélynek ösmerték el a jogászok is és számos birtokrendezősi és átalakítási munkálatokban vett részt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Tahy József, vármegyénk alispánja édes testvérét gyászolja az elhunytban. — *Werther Hugó*, városunk szállítóje, Werther Jakab, helybéli kereskedő fia, e napokban halt el Budapesten, alig 36 éves korában. Az elhunyt kiváló kereskedelmi szakképzettséggel rendelkezett. Ő volt az, ki a bártfai játékgyárat nagy szorgalma és kiváló szaktudása folytán országhírű kereskedelmi teleppé virágoztatta fel és kitünő áruinak

még külföldön is piacot tudott teremteni. Most Békéscsabára helyezte át a gyári telepet, hol ugyancsak érvényesült nem mindennapi kereskedői ügyessége. Az ottani gyártelep megnyitására Sztörényi államtitkár személyesen jelent meg. Az elhunyt fiatal kereskedő és családja iránt meleg részvét nyilatkozott meg.

— **Miniszteri elismerés.** Az országos közművelődési tanács Chityil Pál, Reményik Lajos, Székely Adolf és Wiek Gyula tanítókat, kik az analfabeta katonákat moglepő sikerrel oktatták, jutalomban részesítette és hozzájuk intézett meglehangú átiratban legnagyobb megelégedését és elismerését fejezte ki.

— **Katonai kinevezések.** A 67-es gyalogezredben kineveztek: Aust Albrecht alezredes, ezredessé; Müller Károly őrnagy, alezredessé; Kleinschrodt Ágost őrnagy a 67. sz. gy. ezr.-tól a 17. sz. tábori vadászszázalój- parancsnokává való kinevezése mellett; Schmidt Ágost százados, őrnaggyá; Pavlicsek Ottó hadnagy, főhadnaggyá. A honvédségnél következő zászlósokat: Lázár György és Szlaninka Istvánt hadnaggyokká. A 18. sz. tüzérezredben századosá léptettek elő: Nitsche József egyttal áthelyezve a 2. sz. tüzérezredhez, Döring Alfréd egyttal áthelyezve a 12. sz. tüzérezredhez; főhadnaggyokká neveztettek ki: ns. Vidovich Leo, ns. Nemece Hugó, Zverina Manó és Breuer Emil hadnaggyok.

— **Személyzeti ügyek a Kisd-nál.** Dianiska Andor mérnök a poprádi osztálymérnökség vezetésével megbízott. — Ostarék Károly mérnök a tescheni II. osztálymérnökség vezetésével megbízott. — Szolgálati érdekből áthelyeztetek: Fest Ottó, mérnök Teschenből Iglóra fűtőházfőnök-helyettesi minőségben. Rottenbiller Fülöp hivatalnok Teschenből Kassára. Dr. Magyar Géza fogalmazó Oderbergről Teschenbe az üzletvezetéshez. Ducek Arthur hivatalnok Bártfáról Magyarasszlaviczára mint állomási főnök. Andrányi Jenő hivatalnok Fenyőházáról Bártfára. Vida Gyula állomási főnök Kralovánból Margitfalvára mint állomási főnök. Eckert Rozsó hivatalnok Margitfalváról Budapestre a vezérigazgatóság keresk. szakosztályába. Bartholy Sándor hivatalnok Poprádfelkéről Suchahorára mint állomási főnök. Fleischer Károly hivatalnok Teschen állomásról az üzletvezetéshez. Stettner József hivatalnok Liptószentmiklósról Ruttkára, Bukovinszky István állomási főnök Suchahorára és Kentner Gyula hivatalnok Oszadafürészre való áthelyezése hatályon kívül helyeztetett. Viczonik Jenő hivatalnok Igló helyett Poprádfelkára helyeztetett át.

— **Gazdasági szakértők kinevezése.** A magy. kir. földmivélsügyi miniszter az 1908. évi XXXIX. t.-c. illetve az ezen törvény végrehajtása tárgyában a m. kir. igazság és földmivélsügyi miniszter által 20/909. I. M. sz. a. kiadott rendelet 30. §-a alapján, az ország szorosán vett magyarországi (Királyhágón inneni) területére a következőket jelölte ki birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértőknek Sárosvármegye területére: Piller Kálmán pillerpoklóni lakost, Bornemissa Lajos kriványi lakost, Lukovics Aladár eperjesi gazd. egyll. titkárát, Szemere Márton tanár eperjesi lakost, Ardó Alfréd kapii lakost, Semsei Ottó demétei lakost, Szakmáry Dező kendei lakost, ifj. Meliorisz Kálmán kisaarósi lakost, Br. Ghillány Imre friesi lakost, Roskoványi Miklós roskoványi lakost, Desatnyik János birtokos elsősebesi lakost, Garbály András birtokos, budaméri lakost.

— **Köszönetnyilvánítás.** Grünwald Zsigmond ur egy bűnügyben neki megítélt tandíját: 3 koronát az izr. nőegylet népkonyhája javára adományozta. A kegyes adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Határőrség szervezése.** A belügyminiszter a határon átszökő kivándorlók távozásának megállítására végett a bártfai határszéli rendőrkapitányság területén Alsópogony községben határszéli őrségnek felállítását rendelte el.

— **Vizsgahangverseny.** Novák József, közismeri zenetanító növendékeivel f. hó 16-án, vasárnap délután 4¹/₂ órakor a Rikoczy kör nagytermében vizsgahangversenyt rendez, melyre ezuton is meghívja az érdeklődőket. A műsor 19 pontból áll.

— **Tragikus halál.** Tragikus módon ért véget Márton András helybeli asztalosmesternek 16 éves Emil fia. Tegnap reggel 6 órakor még jókedvűen kelt fel szorgalmasan munkához látott és pajtásai-val vígan dolgozott; 8 óra tájban szobájába ment, hol minden szó nélkül összerogyott s szörnyethalt. Az odaérkező orvosok már csak a halált constalták. Halálát szívizólhűdés okozta.

— **Lengyel szabadságünnep.** Május 3-án és 4-én jubilálta a lengyel nép, szabadságharcának 60 éves évfordulóját, melyen a magyar ifjúság is szép számmal képviseltette magát. Az eperjesi jogakadémia részéről azon ünepélyen résztvettek, Antal Pál elnök és Nikolszky Jenő joghallgató.

— **Baleset-vizsgálat.** A folyó évi április 28-án halálos balesetet szenvedett Janek György villanszerelő balesetét a helyszínén a hatóság folyó hó 5-én d. u. 3 órakor vizsgálta meg. A vizsgálaton a rendőrhathatóságot Halmi János városi tb. rendőrkapitány képviselte. Jelen voltak még Schreiber Ignác a ker. munkásbiztosító pénztár képviselőjében, Radós Lipót kassai iparfelügyelő, Stark Zsigmond mérnök a munkaadó cég képviselőjében és Janek Guidó, az elhunyt testvérbátyja. A vizsgálat szerint a balesetet nagyrészen az elhunyt vigyázatlansága okozta, mivel a vezeték földelését feledékenységéből elmulasztotta. A ker. munkás-biztosító-pénztár kifogásolta, hogy a munkaidőre az üzemet a vezetőség nem szüntette be, továbbá, hogy az elhunytat, ki vizsgázott szerelő nem volt, nem látta el megfelelő védőeszközökkel, — így gummikosztyűje és gummi-karvédője nem volt. A ker. munkás-biztosító pénztár igazgatósága az elhunyt hozzátartozóinak időleges kártalanítása miatt legközelebb ülést tart.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Uhlarik Mátyás törvényszéki elnök április hó utolsó napjain az eperjesi kir. járásbírósnál a szokásos félévi vizsgálatot megojtette, úgy a bírónak, mint a kezelő-személyzetnek a legnagyobb elismerését fejezte ki.

— **Ifjúsági tornaverseny.** Az E. T. V. E. f. hó 16-án a középiskolai ifjúság közreműködésével a sporttelepen ifjúsági tornaversenyt rendez. A tornaverseny után az E. T. V. E. 1908. évi bajnokcsapata a Kassai Athletikai Klub csapatával lapdarugó mérkőzést tart. Reméljük, hogy városunk sportközönsége minél nagyobb számmal keresi fel ez alkalommal a sport-telepet.

— **Az „eperjesi kerületi munkásbiztosító-pénztár” igazgatósága** folyó hó 2-án este 7 órakor tartotta meg rendos havi ülését Fleischer Gusztáv igazg. alelnök elnöklété alatt. Elnöklé alelnök napirend előtt meleg hangon parentálta el a hivatása közben halálos balesetet szenvedett Janek György felügyelőbizottsági tagot, az elhunyt emléket az igazgatóság jegyzőkönyvben örökítette meg. Schreiber Ignác igazgató terjedelmes jelentését a pénztár ügymenetről és az elnökségi intézkedésekről az igazgatóság egyhangulag tudomásul vette. Az állami munkásbiztosítási hivatal leiratának beható tárgyalása után, az országos munkásbetegségélyzős balesetbiztosító pénztár rendeletére egy pénztári végrehajtói állás szervezését határozták el 1290 kor. fizetés és 400 kor. lakpénz mellett. A vármegye területén levő közigazgatási hatóságok e határozathoz elvben már hozzájárultak s a megválasztandó végrehajtót a vármegye területén közigazgatási végrehajtói joggal ruházzák fel. Rövid lejáratu pályázat kiírásával az elnökség bizott meg.

— **Úszófürdő létesítése a sporttelepen.** Az E. T. V. E. választmánya, folyó hó 5-én délutáni 5¹/₂ órakor tartotta ülését, amelyen elhatározta, hogy a sporttelepen egy 30 méter hosszú és 10 méter széles úszófürdőt létesít. Így végre valahára megvalósul a rég óhajtott vágy, hogy városunk közönségének egy megfelelő úszófürdője legyen. Részünkről örömmel üdvözljük az E. T. V. E. vezetőségének ezen önzetlen s odaadó fáradozását, amelyet a testnevelés terén már 12 év óta kifejt.

— **Elmarad az országos ifjúsági tornaverseny.** Amint hiteles forrásból értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban elhatározták, hogy az idei országos ifjúsági tornaversenyt nem tartják meg. A kultuszminiszter a tornaversenyre vonatkozó összes intézkedéseket — a hiábavaló költségek megtakarítása céljából — megszüntette. A miniszter erről az elhatározásáról hivatalosan értesíti a hatóságokat.

— **Osztályvizsgák.** Az ág. hitv. ev. ker. coll. főgymnasium VIII. osztályában a vizsgálatok f. hó 5-én vették kezdetüket és 14-ig tartanak; a kir. kath. főgymnasium VIII. osztályában az osztályvizsgák 7-én kezdődtek és 15-ig tartanak.

— **Árviz Sárosban.** A beállott esőzések következtében az egész Felvidéket árviz veszélyeztette. A Tapoly vize annyira megdagadt, hogy Sárospatak községben kiáradt és az ottani „Tapoly hidat”, elsodorta. Az árviz az országutat 1¹/₂ km. területen erősen megrongálta. Az árviz terjedésének megállítására nyomban kiutazott a helyszínre a járási főszolgabíró és az államépítészeti hivatal küldöttje, kik is a szükséges intézkedéseket megtették. A kár az 5000 kora meghaladja.

— **A fegyvergyakorlatra bevonulók behívója.** A honvédelmi miniszter az illetékes tényezőkkel megállapodott abban, hogy a fegyvergyakorlatra vagy felülvizsgálatra bevonuló legénység a behívójegy alapján a tartozkodás helyéről, illetve az ahhoz legközelebb fekvő állomásról vasuti viteldij fizetése nélkül utazhassék. Minthogy az egyes bevonulók részint megszokásból a behívójegy feltüntetett esapattest helyett a legközelebbi kiegészítési (honvéd kiegészítési) parancsnoksághoz vonulnak be, amely esetleg a meghatározott állomástól ellenkező irányban is feketik, szükségesnek látta a honvédelmi miniszter elrendelni, hogy a járási tisztviselő, illetőleg a községi előjáróságok utasítást kapjanak a bevonulóknak ilyen irányban való felvilágosítására.

— **Ellopott kerékpár.** Laktics Ferenc kárára ismeretlen tettes a Rákóczi kör udvarán hagyott „Sampion”-féle kerékpárját ellopta.

— **Letartóztatott kivándorló.** A pályaudvari rendőrség letartóztatta Kanyuch Polya János sodfalvi kiscgazdát, aki utlevél nélkül akart kivándorolni.

— **Elvesztett pénz.** Boeziuskó János nyírjes pusztai lakos egy helybeli koreszmában a jegyzőkönyvébe tett 830 korona pénztét tegnap elvesztette.

— **Hirdetmény.** Eperjes szab. kir. város adóhivatala ezennel közhírré teszi, hogy az 1909. évi V. t.-cikk értelmében földadókataszteri munkálatok mivelési ág szerinti kiigazítása tárgyában a tényleges mivelési ágváltozások felvétele végett, Eperjes városára vonatkozó kataszteri telekkönyv a kataszteri vázlatok, és a kataszteri birtokívek folyó évi május hó 1-étől számított 30 napi közszemlére kitétettek.

Ennélfogva felhivatnak az összes földtulajdonosok, hogy az állandó mivelési ágváltozásokat az egyes földrészetek megjelölése mellett a városi adóhivatalnál szóval vagy írásban jelentsék be.

— **Lopás.** Özv. Betlenfalvy Rezsóné kárára lakásának folyosójáról ismeretlen tettes egy futószőnyeget elloptott. A tettest a rendőrség Turák József löcsei születésű foglalkozás nélküli cipészsegéd személyében kinyomozta, letartóztatta és a bíróságnak átadta.

— **Véres verekedés.** Vasárnap délután a szebeni úton Gulodzej István, Pávinszky János és Gulodzej András ittas állapotban lefogták Dlugos Jakab kocsisit és kövekkel összeverték a fejét. A rendőrség súlyos állapotban, kórházba szállította sebesültet, a tettesek ellen pedig az eljárást megindította.

— **Óralopás.** Bran László es. és kir. 5. gy. ezredbeli tisztiszolga kárára ismeretlen tettes az istállóból ezüst óráját és láncát ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Főkönyvelő-kereskedőség.** A kereskedelmi miniszter az ipari közigazgatás terén felmerült konkrét eset alkalmából azt az olvi határozatot hozta, hogy a részvénytársaság főkönyvelője abban az esetben is kereskedőségnek tekintendő, ha egyttal a részvénytársaság igazgatóságának is tagja.

— **Meglopott bártfai kereskedő.** Folyó hó 7-én nagy riadalmat okozott a kassai pályaudvaron *Szafirán* Mózes bártfai lakos, kinek pénztárcáját 300 korona tartalommal valaki elemelte. A rendőrség a zsebtolvajjással *Weisz Mór* budapesti születésű 25 éves, többszörösen büntetett zsebtolvajt gyanúsította, akit láttak is felszállani a pályaudvaron a sátoralvajhelyi vonatra. A rendőrség üldözése elől menekülő operatőr azonban nem kerülte el sorsát, mert az adott személyleírás után a kalauz felismerte s átadta az ujhelyi rendőrségnek, ahonnan Kassára szállították a peches vállalkozót.

— **Valódi „Orosz Hygienikus” gummiszivacs** kapható: *Bülich Ferencznl*, Eperjes, Főutca 63.

— **Baleset.** Ferkó János eperjesi kocsis f. hó 11-én a malomárokól vizet merített, de olyan mélyen hajolt előre, hogy a vízbe esett. A már fuldokló legényt — az őrtálló rendőr segítségével, — nagynehezen kimentették.

IDEGENFORGALOM 1909. május 7 — május 11-ig Eperjesen, Berger szállodájában.

Barta Sándor utazó Bpest, Lengyelffy Fanni tanárnő Miskolcz, Waehsler Ignác utazó Brünn, Krámer Endre utazó Bpest, Stern Armin utazó Bécs, Wohl Henrik nyomdatulajdonos New-York, Zoltvány Ferencné és leánya magánzó Miskolcz, Tehegoly Márton áll. tanító Bártfa, Steger Adolf utazó Bécs, Berger Soma utazó Bpest, Förster Gusztáv urad. felügyelő, Görög. Unger József f. kereskedő Besztercebánya, Weber Izsó utazó Bpest. Komlós József és neje, kereskedő Kassa, Vinezer Károly utazó Bécs, Pirrmann János utazó Königrätz, Rátkay Tivadar utazó Bpest. Groszwirth G. N. utazó Neuzandetz, Rösner Salamon utazó Brünn. Isek József és neje, körjegyző Sárospatak. Grill Rezső utazó, Bpest. Matejko Guidó számvevő Lubló. Weiser Gyula utazó Bécs. Radvány Sándor utazó, Bpest. Kátz Miksa utazó, Bécs. Sebely Imre, utazó, Bpest. Fenyves Samu utazó Bécs. Spielmann Abraham f. kereskedő, Tarnow. Vajda Béla utazó, Budapest. Pudler Sándor utazó, Bpest. Vidor Nandor utazó, Bpest. Miklovits János utazó, Bpest. Vass László utazó, Debrecen. Schvarecz Armin utazó, Bpest Klein Samu utazó, Besztercebánya. Salzer Mihály utazó Budapest. Weisz Armin utazó, Kassa. Grossner Hermann utazó, Bécs. Dr. Forgács Samu ügyv. Kis-Szeben. Lukovich Odón földbirtokos, Homonna. Hillmann Fischl utazó, Buesács.

DR. NEUWIRTH ZSIGMOND

ÜGYVÉDI IRODÁJÁT

■ május hó 1-től Főutca 100. ■
■ sz. házba — (Kollegiummal ■
■ szemben, Kanengiesser ház) ■
■ = helyezte át. =

Gyakorlott gépiró

alkalmazást nyer

Dr. Muller Bertalan ügyvédi = Eperjesen. irodájában

MERÉNYI SÁNDOR
ácsmester és építési-vállalkozó
EPERJES.
Iroda; Széll-utca (saját házbán).
Elvállal mindenféle építési és ácsmunkákat.
Terv és költségvetést a legolcsóbb ár és előnyös feltételek mellett készít.

A Szövetkezeti Takarékpénztár EPERJESEN,

foglalkozik a pénzügyi üzletek minden ágával. Elfogad **takarékbetéteket 4% nettó kamatozásra** állandó jellegű, nagyobb összegű betétek előnyösebben gyümölcsösztetnek.

Leszámlát váltókat, kölcsönöket ad ingatlanra, értékpapírokra, arany- és ezüsttárgyakra.

Hitelt nyújt folyó számlára **Bevált szelvényeket és idegen pénzeket.**

Atutalások amerikai piacokra a legjutányosabban közvetítetnek.

! **Takarékbetétek kapcsolatban életbiztosítással!** a tőkegyűjtés legideálisabb formája.

ÁTVÁNYOSSÁG!

GLÜCK SÁMUEL

butor nagyáruháza

* EPERJES, FŐUTCA 95. SZ. *

Nagy választék mindenféle kiténő minőségű

BUTOROKBAN.

Szolid és pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

A nagyérdemű közönség meggyőződését és szíves pártfogását kéri

GLÜCK SÁMUEL

6-12

butor-készítő.

A kalvária hegykerten 59. sz.

Egy ház, amely 3 szoba, 2 konyha, pince és fatartóból áll — **eladó,** kerttel együtt esetleg **bérbeadó.**

Bővebbet: Merényi Sándornál, EPERJES, Széll-utca.

SZÁNTÓ LAJOS ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ * Eperjes, Bastya-u. 19. (Az emeleten.)

* **Állandó parket raktár.** * Készít uj parkettet legjutányosabb áron.

Javításokat, átgyalulásokokat és beeresztéseket eszközöl.

☛ **Költségvetés díjtalan.** ☛

UJ! SZABADALMAZOTT UJ!

GUMMI CIPŐ.

Nagy fáradozás után sikerült oly **egész** vagy fél cipőt férfiak és nők részére feltalálnom és szabadalmaztatni, amely eddig páratlan. A beteg lábat egészségesre teszi, az egészséges lábat pedig nyulékonytsága által a tyukszemtől megvédi és járni benne nagyon kényelmes. **Tornacipőnek** nagyon alkalmas. Aki ilyet egyszer visel, más cipőt alig bír megszokni. Bármily színben megrendelhető csakis a készítőnél

SZEGHŐ ANDOR cipésmesternél Eperjes, Főutca 18.

* Mértéknél elég a **több hosszúságot** megadni. * Azonkívül készítenek mérték után **Chewro, Box** és bármily cipőt. Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek.

DR. STRAUZ ZSIGMOND
= FOGORVOS =
EPERJES, FŐUTCA 86. SZÁM.
Fájós fogak gyógyítása. Tartós fogtömések. Foghúzások (altatás-ban is.) Szájpadlás nélküli műfogak, * aranyhidak, koronák, * Jól használható fogsorok elkészítése és behelyezése. Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

LÁSZLÓ GÁBOR
(ezelőtt LEICHTER)
IRODA ÉS MŰHELY Eperjes Főutca 34. sz.
Tervez és készít: Vízvezeteket, angol closetteket, fürdő berendezéseket és magánvízvezetéseket. Jutányos árak mellett.
Javításokat pontosan eszközöl.
Költségvetéseket díjtalanul készít.

HERCZ ERNŐ
ELSŐ EPERJESI **KÖRKEMENCE**
Telefon 81. sz. Gyártelep Bártfai-út.
Ajánlom körkemencében égetett legjobb minőségű fagyellentállónak bizonyult, könnyen munkálható, teljes méretű, repedésmentes gyártmányaimat, mely fenti tulajdonságoknál fogva minden környékbeli más gyárak készítményeit minőségi: : : leg felülmúlják. : : :
Teljes tisztelettel **Hercz Ernő.**

Mindig friss töltésű **kassai korona sört,** 25 és 50-es ládában szállít **GELLÉRT sörraktára Kassai-út 9.** Telefon 71.
Ugyanott jég is kapható, naponta reggel 5-7-ig. 2-20